

Zápis

z obhajoby disertační práce PhDr. Hany Synkové, konané dne 21.6.2011. Téma disertační práce: "Legitimizace a profesionalizace romské nevládní organizace v České Republice".

Přítomní:

Doc. PhDr. František Vrhel, CSc.

Doc. PhDr. Lubomír Tyllner, CSc.

Doc. PhDr. Oldřich Kašpar, CSc.

Doc. PhDr. Irena Štěpánová, CSc.

Doc. PhDr. Ludmila Sochorová, CSc.

PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.

PhDr. Stanislav Brouček, CSc.

Předseda komise Doc. Tyllner zahajuje obhajobu a představuje přítomným kandidátku. Konstatuje, že druhý oponent (PhDr. Alexander Mušinka, PhD.) není přítomen. Školitel Doc. Vrhel představí doktorandku a seznámí komisi s uchazečkou a její dizertační prací, přičemž se zmiňuje o tom, že kandidátka je od počátku studia jasně nápadná svým odborným zájmem. Psaní doktorské práce trvalo sice dlouho, výsledné dílo je však spíše mimořádné.

Kandidátka seznámí přítomné se svou disertační prací. Sdělí zejména, že její primární zájem spočíval ve výzkumu "přežití" českých nevládních organizací, čili toho, jaké používají strategie legitimizace. Zmiňuje se o problematičnosti přístupu výzkumníka k terénu, a to z důvodu, že samotné organizace (resp. jejich struktura) tento vstup regulují. Charakterizuje zkoumanou organizaci zaměřující se na romské klienty, a popisuje výhody dlouhodobého terénního výzkumu, jenž umožňuje zachycení změn v organizační struktuře. Z výzkumu kandidátky vyplývá, že tyto změny se týkaly zejména procesu profesionalizace, jímž daná organizace v průběhu výzkumu prošla. V rámci tohoto procesu zakladatelé organizace (častokrát členové jedné rodiny) pocítovali ztrátu moci, byť jejich romský původ v jistých situacích nadále sloužil jako esencialistický argument, strategie pro legitimizaci dané organizace. Tato skupina původních zakladatelů (charakterizovaná jako idealisté) byla z důvodu získání grantu nucena předat značnou autoritu nově najatým, vysoce kvalifikovaným pracovníkům, kteří již používali odlišné manažerské techniky. Osobní vztahy (ač ne rodinné) se ovšem ukázaly i u této skupiny rozhodujícími. Kandidátka dospěla k názoru, že rozdělení stát vs. nevládní organizace je neplatné, a že nelze zcela oddělit soukromou sféru od veřejné.

Poté byl přečten závěr posudku Alexandra Mušinky, po němž Zdeněk Uherek přednesl závěr svého posudku. Alexander Mušinka hodnotí předkládanou disertační práci vysoce pozitivně, a potvrzuje její závěry i vlastními zkušenostmi ze slovenské nevládní sféry. Zdeněk Uherek charakterizuje práci jako velmi nadprůměrnou a zakotvenou v současném diskurzu.

Kandidátka Hana Synková odpovídá na posudky oponentů. Vyjádří se k odborné literatuře a hodnotí, do jaké míry je možné porovnávat romské nevládní organizace s nevládními organizacemi jiného charakteru. Zde vyzdvihuje zejména vliv zákona o sociálních službách na nevládní organizace etnického/sociálního charakteru. I přes rozdílné diskursy těchto organizací, spatřuje jejich podobnost v procesu získávání finančních prostředků – všechny tyto organizace totiž fungují na základě krátkodobých projektů. V tomto ohledu jsou tedy srovnatelné i s fungováním současně akademické sféry. Zároveň dodává, že její výzkum byl zaměřen na procesy spjaté s legitimizací, a ne na dopad působení organizace na jejich klienty. Postoje klientů se ukázaly z hlediska výzkumného záměru jako nepodstatné, protože úspěšnost dané nevládní organizace se vytvářela především interakcí s ostatními organizacemi a s poskytovateli financí.

Oponenti se krátce vyjádří k vystoupení kandidátky. Doc. Sochorová stručně rozebírá problematičnost fungování nevládního sektoru, v němž jsou klienti vnímáni spíše jako zdroje pro získávání finančních prostředků. Kandidátka namítá, že kvalita poskytované služby v nevládním sektoru je z důvodu nedůslednosti hodocujících parametrů těžko změřitelná. Jako paralelní příklad

uvádí potíže s objektivním ohodnocením současné kvality odborného působení na českých univerzitách.

Po tajném hlasování následuje vyhlášení výsledků hlasování: souhlas s udělením titulu doktor.

Zapsala: Edit Szénássy